

๒๔ มกราคม ๒๕๕๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดนครสวรรค์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๗/๒๕๕๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นในการพิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ รวมทั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่ จึงขอส่งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ดังกล่าวนี มาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้นายอำเภอ ตลอดจนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดทราบด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

अनु अनु.

(นายจิรินทร์ จักกะพาก)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีนายกองคํการบํรหารสํวนตํบลถูกศาลพิพาคษาว่ากระทํความผิด
ตามกฎหมายว่าดํวยการเลือกตั้งสมาชิกสภาทํองถิ่หรือผู้บํรหารทํองถิ่

กรมสงเสริมการปกครองทํองถิ่ ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔.๓/
๑๐๔๖๔ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑ ถึงสํานักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า
จังหวัดนครสวรรค์ได้มีหนังสือถึงกรมสงเสริมการปกครองทํองถิ่หรือกรณีนายพลิชฐ์ ปันแปลก
ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองคํการบํรหารสํวนตํบลเกรียงไกร อำเภอเมืองนครสวรรค์ ในการเลือกตั้ง
เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่
๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๘ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ศาลแขวงนครสวรรค์ได้มีคํพิพาคษาว่า
นายพลิชฐ์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองคํการบํรหารสํวนตํบลเกรียงไกร ได้กระทํความผิดตาม
มาตรา ๖๑ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาทํองถิ่หรือผู้บํรหาร
ทํองถิ่ พ.ศ. ๒๕๔๕ และพิพาคษาลงโทษจํคุก ๓ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โดยโทษจํคุก
ให้การลงโทษไว้มีกํหนด ๒ ปี ซึ่งเรื่องดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ๓ ประเด็น คือ

๑. กรณีนายอำเภอดําเนินการสอบสวนและวินิจฉัยให้นายพลิชฐ์ ซึ่งถูกศาล
พิพาคษาว่ากระทํความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาทํองถิ่หรือผู้บํรหารทํองถิ่
พ.ศ. ๒๕๔๕ ต้องพ้นจากตําหน่งนายกองคํการบํรหารสํวนตํบลเกรียงไกร จะมีผลเมื่อใด

๒. นายพลิชฐ์ ซึ่งถูกศาลพิพาคษาว่ากระทํความผิดตามพระราชบัญญัติ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาทํองถิ่หรือผู้บํรหารทํองถิ่ พ.ศ. ๒๕๔๕ จะได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่

๓. นายพลิชฐ์ มีสิทธิได้รับคํตอบแทนขณะที่ดํารงตําหน่งหรือไม่

เนื่องจากความเห็นของจังหวัดนครสวรรค์และกรมสงเสริมการปกครองทํองถิ่
มีความแตกต่างกัน ดังนี้

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๔๐๑/๐๐๖๑ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๒
ซึ่งสํานักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสํานักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จังหวัดนครสวรรค์ มีความเห็นว่า

๑. กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษนายพลิชฐ์ จำคุก ๓ เดือน โดยโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี และยังไม่พ้นกำหนด ๒ ปี ในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ ผู้รอการลงโทษยังไม่เป็นผู้พ้นโทษตามนัยมาตรา ๔ จึงย่อมไม่ได้รับประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้

๒. กรณีนายอำเภอเมืองนครสวรรค์สอบสวนและวินิจฉัยว่านายพลิชฐ์ ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกรตามมาตรา ๖๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ย่อมมีผลตั้งแต่วันที่นายพลิชฐ์ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ส่วนคำตอบแทนขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้น จังหวัดนครสวรรค์เห็นว่า ถ้าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตแล้วย่อมมีสิทธิได้รับคำตอบแทนในระหว่างนั้นได้ ดังนั้น หากนายพลิชฐ์ ได้รู้อยู่แล้วว่าการบอกหมายเลขของตนในฐานะผู้สมัครรับเลือกตั้งและพูดจาชักชวนประชาชนให้ช่วยเหลือตนเป็นความผิดย่อมไม่อาจถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตมาแต่ต้น ทั้งนี้ ได้เทียบเคียงจากความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เคยวินิจฉัยไว้ (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๔/๒๕๔๔)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ตามมาตรา ๖๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งตามมาตรา ๔๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้ผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะได้รับโทษหรือไม่ โดยได้พ้นโทษหรือต้องคำพิพากษามายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้งแล้วแต่กรณี เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลแขวงนครสวรรค์ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่านายพลิชฐ์ มีความผิดตามมาตรา ๖๑ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ดังนั้น นายพลิชฐ์ จึงต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกรโดยผลของกฎหมายนับตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ อันเป็นวันที่ศาลแขวงนครสวรรค์มีคำพิพากษาถึงที่สุด

๒. พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป แต่เมื่อนายพลิชฐ์ พ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาคือวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ดังนั้น นายพลิชฐ์ จึงมิได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติฉบับนี้แต่อย่างใด

๓. สำหรับเงินค่าตอบแทนขณะที่นายพลิชฐา ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร นั้น เห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มิได้กำหนดกรณีภายหลังจากพ้นจากตำแหน่งจะเกิดผลอย่างไร จึงต้องอาศัยบทกฎหมายที่ใกล้เคียงมาอนุโลมใช้ ซึ่งตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดรองรับบรรดาการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งว่า การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ และมาตรา ๙๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดไว้ว่า การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาภายหลังที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิก รวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่ง การที่บุคคลดังกล่าวได้ปฏิบัติหน้าที่มาโดยตลอดจึงไม่ถูกกระทบกระเทือนและมีผลใช้ได้ไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นการรับไปโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย ทางราชการจึงไม่อาจเรียกเงินเดือนเงินค่าตอบแทนและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นที่จ่ายไปคืนได้ ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เคยวินิจฉัยไว้ (เรื่องเสร็จที่ ๖๐๕/๒๕๕๑ และเรื่องเสร็จที่ ๖๑๘/๒๕๕๑)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอหารือว่าความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นไปโดยถูกต้องหรือไม่ประการใด หรือมีแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า เมื่อ นายพลิชฐา ได้รับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ศาลแขวงนครสวรรค์ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่านายพลิชฐา มีความผิดตามมาตรา ๖๑^๑ และมาตรา ๑๒๑^๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ย่อมเป็นผลให้นายพลิชฐา ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกรเพราะเหตุตกเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหาร

^๑มาตรา ๖๑ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการใด ๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร นับตั้งแต่วันที่ ๑๔.๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนสิ้นสุดวันเลือกตั้ง

^๒มาตรา ๑๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ส่วนตำบล ตามมาตรา ๖๔ (๔)^๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบกับมาตรา ๕๘/๑^๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๔๕ (๖)^๕ แห่งพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมีผลในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

ประเด็นที่สอง เห็นว่า พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป เมื่อนายพลิชรุ่ฯ พ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาคือวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ มีผลใช้บังคับ จึงมิได้รับประโยชน์ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้แต่อย่างใด

ประเด็นที่สาม เห็นว่า ในระยะเวลาตั้งแต่ความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกรของนายพลิชรุ่ฯ ล้นสุดลงตามคำพิพากษาของศาลแขวงนครสวรรค์จนถึงวันที่นายอำเภอเมืองนครสวรรค์สั่งให้พ้นจากตำแหน่งนั้น เป็นช่วงระยะเวลาก่อนการออกจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกรของนายพลิชรุ่ฯ ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มิได้กำหนดเรื่องการออกจากตำแหน่งภายหลังจากพ้นจากตำแหน่งจะเกิดผลอย่างไร จึงต้องอาศัยบทกฎหมายที่ใกล้เคียงมาอนุโลมใช้

^๓มาตรา ๖๔ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

๑.ลา

๑.ลา

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑

๑.ลา

๑.ลา

^๔มาตรา ๕๘/๑ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

(๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

^๕มาตรา ๔๕ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

๑.ลา

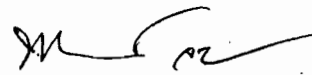
๑.ลา

(๖) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะได้รับโทษหรือไม่ โดยได้พ้นโทษหรือต้องคำพิพากษามายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี

๑.ลา

๑.ลา

ซึ่งตามมาตรา ๑๙^๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนด
 รองรับบรรดาการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณา
 ทางปกครองที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็น
 เหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งว่า การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่
 ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ และตามมาตรา ๙๒^๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 กำหนดไว้ว่า การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาภายหลังวันที่
 สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิก
 รวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจาก
 ตำแหน่ง ดังนั้น แม้ว่านายพลิชฐา จะพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร
 ไปแล้วก็ตาม แต่เมื่อในระหว่างนั้นนายพลิชฐา ยังคงปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
 มาโดยตลอด การปฏิบัติหน้าที่นั้นจึงไม่ถูกกระทบกระเทือนและมีผลใช้ได้ และการที่นายพลิชฐา
 ได้รับค่าตอบแทนและค่าป่วยการอื่นๆ อันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็น
 การรับไปโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย ทางราชการจึงไม่อาจเรียกเงินเดือน
 เงินค่าตอบแทน และผลประโยชน์ตอบแทนอื่นที่ได้จ่ายไปแล้วคืนได้

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๒

มาตรา ๑๙ ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจ
 พิจารณาทางปกครองขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นเหตุ
 ให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตาม
 อำนาจหน้าที่

มาตรา ๙๒ การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา
 ภายหลังวันที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง หรือวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่ง
 สิ้นสุดลง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิกรวมทั้งการได้รับเงินประจำ
 ตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่ง หรือก่อนที่ประธานแห่งสภา
 ที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญแล้วแต่กรณี เว้นแต่ในกรณีที่ออกจากตำแหน่ง
 เพราะเหตุที่ผู้นั้นได้รับเลือกตั้งหรือสรรหามาโดยไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ให้คืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์
 ตอบแทนอย่างอื่นที่ผู้นั้นได้รับมาเนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าว